ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

13. ledna 2005 *

Ve věci C-126/04,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, předložená College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemsko) rozhodnutím ze dne 18. února 2004 došlým Soudnímu dvoru dne 8. března 2004, v řízení

Heineken Brouwerijen BV

proti

Hoofdproductschap Akkerbouw,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts (zpravodaj), předseda senátu, E. Juhász a M. Ilešič, soudci,

* Jednací jazyk: nizozemština.

generální advokátka: C. Stix-Hackl,

vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Heineken Brouwerijen BV H. Bronkhorstem, advocaat,

— za řeckou vládu V. Kontolaimosem a E. Svolopoulou, jako zmocněnci,

— za Radu Evropské unie M. Balta a K. Michoel, jako zmocněnkyněmi,

— za Komisi Evropských společenství F. Clotuche-Duvieusart a D. W. V. Zijlstra, jako zmocněnkyněmi,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká platnosti nařízení Rady (ES) č. 1269/1999 ze dne 14. června 1999 a Rady (ES) č. 822/2001 ze dne 24. dubna 2001, kterým se otevírá celní kvóta Společenství pro sladovnický ječmen kódu KN 1003 00 (Úř. věst. L 151, s. 1, respektive Úř. věst. L 120, s. 1) výkladu článku 10 nařízení Rady (EHS) č. 1766/92 ze dne 30. června 1992 o společné organizaci trhu s obilovinami (Úř. věst. L 181, s. 21; Zvl. vyd. 03/12, s. 324), ve znění nařízení Rady (ES) č. 3290/94 ze dne 22. prosince 1994 o úpravách a přechodných opatřeních nezbytných v odvětví zemědělství k provádění dohod uzavřených v rámci Uruguayského kola mnohostranných obchodních jednání (Úř. věst. L 349, s. 105, dále jen „nařízení č. 1766/92") a výkladu ustanovení nařízení Komise (ES) č. 2023/2001 ze dne 15. října 2001, kterým se stanoví dovozní cla v odvětví obilovin (Úř. věst. L 273, s. 18).

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Heineken Brouwerijen BV (dále jen „Heineken") a Hoofdproductschap Akkerbouw (ústřední úřad uvádění zemědělských produktů na trh, dále jen „HPA") ve věci dovozních cel dlužných za sladovnický ječmen dovezený Heineken do Společenství.

Právní rámec

3 Článek 1 nařízení č. 1766/92 uvádí pod kódem KN 1003 00 ječmen mezi produkty, které jsou upraveny ustanoveními týkajícími se společné organizace trhu s obilovinami.

4 Článek 10 nařízení č. 1766/92 stanoví:

„1. Pokud toto nařízení nestanoví jinak, pro produkty uvedené v článku 1 se použijí sazby cel společného celního sazebníku.

2. Dovozní clo pro produkty kódu KN [...] 1003 [...] je odchylně od odstavce 1 rovno intervenční ceně platné pro dovoz těchto produktů zvýšené o 55 % a snížené o dovozní cenu CIF použitelnou pro jejich dodávku. Toto clo nicméně nemůže překročit sazbu cla společného celního sazebníku.

[...]“ *(neoficiální překlad)*

5 Nařízení č. 2023/2001 stanoví dovozní cla v odvětví obilovin.

6 Článek 2 odst. 5 nařízení Komise (ES) č. 1249/96 ze dne 28. června 1996, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 1766/92, pokud jde o dovozní cla v odvětví obilovin (Úř. věst. L 161, s. 125; Zvl. vyd. 02/07, s. 183), ve svém znění platném do 1. července 2003 stanoví:

„Dovozní clo se paušálně sníží o 8 [eur]/t pro sladovnický ječmen [...], pokud dovozce prokáže, že k běžné ceně produktu byla zaplacena jakostní prémie.

— [...]"

7 Článek 1 nařízení č. 1269/1999 stanoví:

„1. Pro roky 1999 a 2000 se otevírá roční celní kvóta Společenství o objemu 50 000 tun vysoce kvalitního ječmene kódu KN 1003 00 určeného k výrobě sladu používaného na výrobu některých piv, která dozrávají v tancích z bukového dřeva.

2. Použitelné clo společného celního sazebníku se stanovuje na 50 % plné sazby platného cla, bez srážky použitelné na dovozy sladovnického ječmene v okamžiku dovozu." *(neoficiální překlad)*

8 Článek 1 nařízení č. 822/2001 otevírá rovněž pro roky 2001 a 2002 tutéž celní kvótu Společenství „o objemu 50 000 tun vysoce kvalitního ječmene kódu KN 1003 00 určeného k výrobě sladu používaného na výrobu některých piv, která dozrávají v tancích z bukového dřeva". *(neoficiální překlad)*

9 První a druhý bod odůvodnění nařízení č. 1269/1999 a č. 822/2001 zní následujícím způsobem:

„(1) vzhledem k tomu, že Společenství se při ukončení jednání ohledně článku XXIV bodu 6 GATT [(všeobecné dohody o clech a obchodu)] zavázalo k přezkoumání problémů zjištěných v případě, kdy se fungování systému ‚reprezentativních cen' pro obiloviny jeví jako překážka obchodu; že některé zásilky sladovnického ječmene způsobily obtíže;

(2) vzhledem k tomu, že aby byly tyto překážky odstraněny, je třeba otevřít [...] celní kvótu Společenství pro sladovnický ječmen kódu KN 1003 00." *(neoficiální překlad)*

Spor v původním řízení a předběžné otázky

10 Heineken je podnik mezinárodního rozměru působící v odvětví výroby a prodeje piva.

11 Rozhodnutím ze dne 25. října 2001 HPA požadoval po Heineken platbu částky 254,82 eur představující dovozní cla dlužná za dovoz 15 177 kg sladovnického ječmene tímto podnikem. Námitky podané Heineken proti tomuto rozhodnutí byly zamítnuty rozhodnutím HPA ze dne 28. října 2002.

12 Heineken podal proti tomuto posledně jmenovanému rozhodnutí žalobu u College van Beroep voor het bedrijfsleven. Jelikož výrobci jako Heineken, kteří nevyrábějí piva, která dozrávají v tancích z bukového dřeva, nemohli využít celních kvót otevřených nařízeními č. 1269/1999 a č. 822/2001 pro roky 1999 až 2002, klade si uvedený soud otázku, zda není dotčená právní úprava Společenství diskriminační.

13 Za těchto podmínek College van Beroep voor het bedrijfsleven rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Jsou nařízení [...] č. 1269/1999 a č. 822/2001 [...], která upravují celní kvóty Společenství pouze pro dovoz ječmene určeného k výrobě piva dozrávajícího

v tancích z bukového dřeva, slučitelná se zákazem jakékoli diskriminace mezi výrobci upraveným v čl. 34 odst. 2 druhém pododstavci ES?

2) V případě neplatnosti výše uvedených nařízení ukládají přesto kombinovaná ustanovení čl. 10 odst. 2 nařízení [...] č. 1766/92 [...] a nařízení [...] č. 2023/2001 [...] povinnost vybrat dovozní clo z vysoce kvalitního ječmene kódu KN 1003 00 určeného k výrobě piv ze sladu?"

K předběžným otázkám

K první otázce

14 Heineken poznamenává, že nařízení č. 1269/1999 a č. 822/2001 otevřela pro roky 1999 až 2002 celní kvóty Společenství pouze pro vysoce kvalitní ječmen kódu KN 1003 00 určený k výrobě některých druhů piv. Dotyčná nařízení porušují čl. 34 odst. 2 druhý pododstavec ES, jelikož vedou k neodůvodněnému odlišnému zacházení mezi ječmenem určeným k výrobě piv dozrávajících v tancích z bukového dřeva a ječmenem určeným k výrobě piv podle jiných metod.

15 Oproti tomu řecká vláda, Rada Evropské unie a Komise Evropských společenství tvrdí, že nařízení č. 1269/1999 a č. 822/2001 neporušují zásadu zákazu diskriminace. Jednak totiž otevření celních kvót pro ječmen určený k výrobě sladu používaného při

výrobě piv dozrávajících v tancích z bukového dřeva zohledňuje potřeby na zásobování trhu Společenství a nutnost zachovat rovnováhu tohoto trhu. Kromě toho je objektivně odůvodněné, že se zachází odlišně s ječmenem určeným k výrobě různých druhů piv.

16 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je čl. 34 odst. 2 druhý pododstavec ES, který stanoví zákaz jakékoli diskriminace v rámci společné zemědělské politiky, pouhým zvláštním výrazem obecné zásady rovnosti, která vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li taková odlišnost objektivně odůvodněna (viz zejména rozsudky ze dne 20. září 1988, Španělsko v. Rada, 203/86, Recueil, s. 4563, bod 25; ze dne 17. dubna 1997, EARL de Kerlast, C-15/95, Recueil, s. I-1961, bod 35; ze dne 13. dubna 2000, Karlsson a další, C-292/97, Recueil s. I-2737, bod 39, a ze dne 6. března 2003, Niemann, C-14/01, Recueil, s. I-2279, bod 49).

17 V projednávaném případě jsou v souladu s čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1766/92 dovozní cla pro obiloviny vypočítána jednak odkazem na intervenční cenu a jednak na dovozní reprezentativní cenu určenou na základě kotací na světovém trhu.

18 Jak však vyplývá z prvního a druhého bodu odůvodnění nařízení č. 1269/1999 a č. 822/2001, vytvořil systém „reprezentativní ceny" překážky obchodu.

19 Rada a Komise za tímto účelem vysvětlují, že dovozní cla, kterým podléhá jak krmný ječmen, tak sladovnický ječmen – v případě neexistence dostupných odlišných

kotací pro tento posledně jmenovaný druh ječmene – jsou vypočítána na základě kotací krmného ječmene zaznamenaných na burze obilovin v Minneapolis (Spojené státy americké). Jelikož je cena sladovnického ječmene znatelně vyšší než cena krmného ječmene, vede výpočet upravený v čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1766/92 k tomu, že je dovoz sladovnického ječmene téměř nemožný. Snížení cel upravené v čl. 2 odst. 5 nařízení č. 1249/96 se totiž neukázalo jako dostatečné pro odstranění překážek obchodu ovlivňujících dovoz ječmene.

20 Z prvního a druhého bodu odůvodnění nařízení č. 1269/1999 a č. 822/2001 vyplývá, že otevření celních kvót má za cíl zejména odstranit tyto překážky, které byly zpochybněny Spojenými státy americkými s ohledem na povinnosti, které vyplývají z GATT pro Společenství.

21 Pokud jde o omezení rozsahu působnosti celních kvót Společenství otevřených nařízeními č. 1269/1999 a č. 822/2001, Rada a Komise konstatují, že sladovnický ječmen je v rámci Společenství dostupný v dostatečném množství s výjimkou ječmene používaného na výrobu piv v tancích z bukového dřeva, který musí být dovážen ze Spojených států amerických. Výrobci piv dozrávajících v tancích z bukového dřeva jsou tedy závislí na dovozu sladovnického ječmene pocházejícího ze třetích zemí, zatímco ostatní výrobci Společenství nacházejí snadno v rámci Společenství sladovnický ječmen, který potřebují pro svou výrobu piva. Vzhledem k tomu, že dovozní cla jsou příliš vysoká pro to, aby bylo možno pokračovat ve výrobě piv dozrávajících v tancích z bukového dřeva ve Společenství a vzhledem k tomu, že snížení cel upravené v čl. 2 odst. 5 nařízení č. 1249/96 není dostatečné pro odstranění překážek obchodu ovlivňujících dovoz ječmene, který může být použit na výrobu piva v tancích z bukového dřeva, bylo otevření celních kvót pouze pro ječmen určený k výrobě takových piv objektivně odůvodněno. Nařízení

č. 1269/1999 a č. 822/2001 tak uvádějí do rovnováhy povinnosti, které vyplývají pro Společenství z GATT a ze společné organizace trhu s obilovinami tím, že zajišťují ve Společenství zásobování druhem ječmene, který není produkován na trhu Společenství a jehož cena by byla v případě neexistence dotyčných kvót prohibitivně vysoká.

22 Z toho tedy vyplývá, že omezení rozsahu působnosti celních kvót Společenství otevřených nařízeními č. 1269/1999 a č. 822/2001 je objektivně odůvodněno odlišnostmi jednak mezi ječmenem určeným k výrobě sladu užívaného při výrobě piv dozrávajících v tancích z bukového dřeva a jednak ječmenem určeným k výrobě jiných piv.

23 Z předcházejícího vyplývá, že přezkum první otázky neukázal skutečnosti nebo okolnosti, kterými by mohla být dotčena platnost nařízení č. 1269/1999 a č. 822/2001.

K druhé otázce

24 Druhá otázka se týká výkladu kombinovaných ustanovení čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1766/92 a nařízení č. 2023/2001 za předpokladu, že by byla nařízení č. 1269/1999 a č. 822/2001 neplatná.

25 Vzhledem k odpovědi na první otázku již není namístě odpovídat na druhou otázku.

K nákladům řízení

26 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Přezkum položených otázek neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost nařízení Rady (ES) č. 1269/1999 ze dne 14. června 1999 a nařízení Rady (ES) č. 822/2001 ze dne 24. dubna 2001, kterými se otevírá celní kvóta Společenství pro sladovnický ječmen kódu KN 1003 00.

Podpisy.